



Obrazac SP2

## UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET

<b>Šifra predmeta: PEF PO 506</b>	<b>Naziv predmeta: Teorijske koncepcije nadarenosti i talenta u odgoju i obrazovanju</b>		
<b>Ciklus: II</b>	<b>Godina: I</b>	<b>Semestar: I</b>	<b>Broj ECTS kredita: 4</b>
<b>Status: Obavezni predmet</b>		<b>Ukupan broj sati: 60</b> sedmično: 4 semestralno: 60 predavanja: 3 predavanja: 45 vježbe: 1 vježbe: 15	
<b>Učesnici u nastavi:</b>		Prof. dr. Daniel Maleč	
<b>Preduslov za upis:</b>		Nema.	
<b>Cilj (ciljevi) predmeta:</b>		Sticanje općeg znanja vezanog za nadarenost i talent kao konstrukte, te poznavanje teorijskih koncepcija i metodoloških pristupa u istraživanju nadarenosti i talenta i njihovoj uslovjenosti historijskim, društvenim i institucionalnim faktorima. Dodatno, cilj je sticanje stručnog znanja u prepoznavanju, praćenju i vrednovanju rada nadarenih i talentiranih učenika i načinima prilagođavanja rada ovoj kategoriji učenika.	
<b>Tematske jedinice:</b>		Uvod u osnovne pojmove i definicije vezane za nadarenost i talent i srodne pojmove inteligencije, kreativnosti i genijalnosti-kratki osvrt na historijat razvoja koncepta. Sistematisacija i podjela teorija i definicija nadarenosti i talenta. Pravne definicije i odredbe nadarenosti u razvijenim zemljama. Pregled teorijskih modela razvoja nadarenosti i talenta. Komparacija teorijskih i metodoloških pristupa u istraživanju nadarenosti i talenta. Modeli nadarenosti orientirani na crte-psihometrijski modeli. Termanova studija genijalnosti u sklopu psihometrijskog modela. Tradicija razvoja testova inteligencije i kreativnosti i njihovo korištenje u procjeni nadarenosti. Pojmovi koeficijenti produktivnosti i koeficijenti eminentnosti (PQ i EQ) kao alternative za IQ-mjere. Kognitivistički emester modeli humanog procesiranja informacija. Istraživanja ranih indikatora nadarenosti. Analiza procesa rješavanja problema kod nadarenih. Pojmovi kognicija i meta-kognicija. Piagetova teorija kognitivnog razvoja i njena primjenjivost u kontekstu nadarenosti i talenta. Pregled kognitivističkih modela. Modeli nadarenosti orientirani na postignuće. Renzulijev troprstenasti model nadarenosti i talenta. Pojam posebnih i općih sposobnosti i motivacije i posvećenosti zadatku. Psiho-socijalni i socio-psihološki pristupi u istraživanju nadarenosti i talenta. Sistemske teorije. Suvremeni modeli nadarenosti i talenta (Gagné, Heller i Ziegler). Minhenška logitudinalna studija nadarenosti. Kognitivni i nekognitivni elementi nadarenosti i talenta. Razvojni procesi. Maturacija, učenje i transformacija potencijala u realizirani uspjeh. Faktori ličnosti i okoline: okolinski i personalni katalizatori i emester . Sistemi i metode prepoznavanja nadarenih i talentiranih učenika i odgojenika unutar institucionalnog obrazovanja. Interdisciplinarni pristup u identifikaciji i poticaju razvoja natprosječnih školskih i vanškolskih postignuća s posebnim osvrtom na uloge sistemskih faktora porodice, nastavnika, programa i provizija u	

	radu sa nadarenim. Dostupni specijalizirani emeste rada sa nadarenim i talentiranim učenicima.
<b>Ishodi učenja:</b>	Znanje: Poznavanje osnovnih pojmoveva vezanih za nadarenost i talent i njihove distinkcije u odnosu na druge srodne pojmove. Poznavanje teorijskih i metodoloških pristupa koji određuju definiciju, metodološki pristup u istraživanju i metodički pristup u praktičnom radu sa nadarenim i takentijanim osobama. Vještine: Prepoznavanje indikatora i znakova nadarenosti u predškolskom i školskom institucionalnom okruženju, korištenje adekvatnih izvora informacija o nadarenim osobama, te osmišljavanje sistemskih praktičnih rješenja u koncepciji i planiranju rada sa nadarenom i talentiranom djecom i učenicima. Kompetencije: Inovativnost u radu sa posebnom kategorijom nadarenih učenika i kreativno korištenje novih pristupa u radu. Originalnost u mišljenju i razumijevanje i prepoznavanje originalnosti kod djece i omladine, te upoznatost sa društvenim relativizmom kao potičućem ili ograničavajućem faktoru identifikacije nadarenih i talentiranih osoba.
<b>Metode izvođenja nastave:</b>	Kroz predavanja i vježbe primjenit će se različiti oblici rada: 1. Verbalno izlaganje i prezentacija, 2. Praktične demonstracije i prezentacije, 3. Grupni radovi i prezentacije, 4. Analitički i sintetički metod;
<b>Metode provjere znanja sa strukturonim ocjenom:</b>	Prisutnost na predavanjima: 5 bodova, Prisutnost na vježbama: 5 bodova, Aktivnost na nastavi: 10 bodova, I parcijalni ispit: 15 bodova, II parcijalni ispit: 15 bodova, Završni ispit: 50 bodova Ukupno: 100 bodova
<b>Literatura:</b>	Obavezna: 1. Čudina-Obradović, M. (1991). Nadarenost: razumijevanje, prepoznavanje, razvijanje; Školska knjiga, Zagreb. 2. Cvetković-Lay, J, Sekulić-Majurec, A. (1998). „Darovito je, što će s njim?“. Priručnik za odgoj i obrazovanje darovite djece predškolske dobi. Alinea, Zagreb. 3. Subotnik, R. F. and Jarvin, L. (2005). Beyond Expertise: Conceptions of Giftedness as Great Performance. In: Sternberg, R. J. and Davidson, J. E. (Eds.), <i>Conceptions of Giftedness</i> , 2th Edition (343-357). Cambridge University Press. Dopunska: 1. Zarevski, P. (2000). <i>Struktura i priroda inteligencije</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Kvaščev, R. (1976). Psihologija stvaralaštva. Beogradski izdavačko grafički zavod, Beograd. 3. Dizdarević, I. (1980). Stvaralaštvo i društveno ponašanje mladih. Svjetlost, Sarajevo.